

Kadırbay Mambetkunov

(1939 - 1990)

Kadırbay Mambetkunov, 15 Haziran 1939 yılında Tyan-Şan ilçesine bağlı Alış köyünde doğdu.

1961'de Kırgız üniversitesini bitirip, okulda öğretmen olarak çalıştı. Şehir eğitim bölümünde, parti il komitesinde, "Kırgızstan" Yayınevinde sorumlu memur

olarak çalıştı.

Birçok şiir kitabını ve piyesleri yayımlandı. Yazarlar Birliği üyesi Kadırbay Mambetkunov, madalyalar ve hükümet ödülleri ile ödüllendirildi. "A. Osmonov" ödülünü kazandı. Şair, 1990 yılında vefat etti.

Şiirler

ÖTÜNÜÇ

Cakşılıkka cagılğan
Cakşı adamdar şam çırak.
Karıp bolmok kaçça ömür
Cagılbasa al çırak.

Örüşüm - kırktın belinde,
Öröngö köçüm tüşö elek.
Şaşılba ömür kerbeni -
Saga aytaar sözüm bütö elek.

Şirinden şirin emine?
Süyünün ısıq kuçağı.
Açuudan açuu emine?
Acaldın mukur bıçağı.

Baylıgıñ koldun kiri eken -
Baptanba, köppö, aldanba.
Ömürüñ körgön tüş eken -
Ökünbö, çaşa, caydañda.

Kaygı bir ezet cüröktü,
Kaalagan sezet cüröktü.
Karkıra kuştay kayran kez
Kaykalap kelip bir öttü!

Ayaluu buyum tez sınaar,
Ak nerse başım bulganaar.
Ar kimdin sugu azgırıp,
Suluular köp-köp aldanaar.

Öp-çap bir kılıp koygon soñ,
Öktösü kanbayt tolgon soñ.
Ötösünö çıgıp al
Ömürüñ calkı bolgon soñ.

Karmaşta bilek türünüp,
Kanıñda sıymık türülüp.
Kaalagan tilek işke aşkan
Kapkaluu şaar Tirüülük!

Taypaygan asman aldında
Tagdır-köç töödöy çubaşıp...
Köz çastan kızıl gül önsün
Küröşüñ bolup kulazık.

Biröölör meni tömön deer -
Biyiktik cagım talaşpaym.
Biröölör meni caltak deer -
Ötkürgö tömön karaşpaym.

RİCA

İyiliğe yakılan,
İyi insanlar ışık yayan birer mum.
Garip kalırdı nice ömür,
Yakılmasaydı o mum.

Yokuşum, kırkın geçidinde,
Vadiye daha göçüm inmedi.
Acele etme ömür kervanı,
Sana söyleyeceklerim daha bitmedi.

Tatlıdan daha tatlı nedir?
Sevginin sıcak kuçağı.
Acıdan daha acı nedir?
Ecelin körelmiş bıçağı.

Zenginliğin el kiri imiş,
Büyükleme, şişinme, aldanma.
Ömrün görülen bir düş imiş,
Üzülme, yaşa, neşelen.

Tasa çokça ezer yüreği,
İsteyen sezer yüreği.
Kargalar gibi güzel dönem,
İleriye doğru geldi de geçti!

Özen gösterilen eşya tez kırılır,
Ak bir şey çabuk kirlenir.
Herkesin nazarı yoldan çıkarıp,
Güzeller daha çok aldanır.

Öpüp vurup bir kere yaptıktan sonra,
Arzusu tatmin olmaz dolduktan sonra.
Daha iyisini yapmaya çalış,
Ömrünü korkak yaşadıktan sonra.

Kavgada gömlekğin yenini kıvrıp,
Kanında gururun depreşip.
Arzuladıkların gerçekleşmiş,
Surlarla çevrili şehir, Hayat!

Oldukça geniş göğün altında,
Kader, göçteki develer gibi dizilir...
Göz yaşından kızıl çiçek yetişsin,
Mücadelen olsun sana azık.

Birileri bana aşağı der,
Yücelik hakkında tartışmam.
Birileri bana miskin der,
Becerikliye üstün bakmam.

Maga akıl aytkan kişinin
Akılı kaçça boldu eken?
Turmuşta colu tüz beken,
Ömürü muñsuz, mol beken?

Ubayım tartpay küymölö
Umtulgan coku bakıtka?
Carkırap carık düynödö
Caşoonun özü bakıt da!

Caşoonun kutu çeberlep -
Can birgem ayal, enem cer.
Sende ötkön ömür taalayluu,
Caşasın turmuş kemenger!

Öñürü boroon-çapkınduu
Ömürüñ talaa, toom col.
Colunda dayra taşkınduu
Colooçu kurbum, esen bol!

Suluuga ar kim suktanat
Cürögün anın kim bilet.
Suuguna toñup suluunun
Cürgöndör bilse, bir bilet.

BEŞ SAPTAR

Atıñdı cazam senin
Öçpögön tamga menen
Ömürdün turagına.
Ömürdün kolu cetkis
Süyüünün munarına.

Çağılgan boosun üzdü -
Çaçıldı sansız monçok.
Biy ayant - asfalt üstü,
A camgır - balerina,
Asman, cer biyge tüştü.

Men ay bolsom, sen - күнүм,
Senden menin күн-түнүм.
Külsöñ cürök nur чаңат,
Sensiz meni муñ basat -
Süyüp ötcü, ömürüm!

Sen eköobüz - eki köz
Bir mahabat şiretken.
Carık canaar canaşsa,
Öçüp kalaar - adaşsa,
Sen eköobüz - eki köz.

Tuugan cer senin көркүñ ay!
Bulağı miñ bir ır kurap,
Askası celge zıñgırap.
Obonun koştoyt çastıktın
Obodo cıldız şıñgırap...

Ar kay cerde acal чаңкан ot күyöt,
Ok ılgaybı meelegenin öltüröt.
Cürögümdö bolgon uşul bir tilek:
Karıyalar kan kakşabay söölöttüü,
Caştar ömür sürsö eken möltüröp!

Bana akıl veren kişinin
Akılı ne kadar acaba?
Hayattaki yolu düz mü ki,
Ömrü dertsiz, uzun mu ki?

Dert çekmeden durmaksızın,
Heveslenmemiş mi mutluluğa?
Gülerek aydınlık dünyada
Hayatın kendisi mutluluk!

Hayatın kutu ustalar,
Can dostum hanımım, annem, yer:
Seninle geçen ömür talihtir,
Yaşasın hayat önder!

Giysisi boran, fırtına,
Ömrün bozkır, karışık yol.
Yolunda taşkın dere,
Yolcu dostum, esen kal!

Güzele herkes iç geçirir,
Yüreğini onun kim bilir.
Soğuşunda donup güzelin,
Sadece başına gelenler bilir.

BEŞLİ MISRALAR

Adını yazarım senin
Silinmez yazı ile.
Ömrün tam üzerine.
Ömrün eli daha yetişmedi,
Sevginin zirvesine.

Yıldırım ipini kopardı,
Saçıldı sayısız boncuklar:
Dans pisti, asfalt üstü,
Yağmur ise, balerin,
Gökyüzü ile yeryüzü dansa durdu.

Ben ay olsam, sen güneşimsin,
Seninle olur benim gündüzüm, gecem.
Güldüğünde yüreğin nur saçar,
Sensiz beni dert basar,
Severek geç, ömrüm!

Seninle ikimiz, iki gözüz
Aynı aşkın birleştirdiği.
Işık yanar yaklaşırsa,
Söner kalır ayrılrsa,
Seninle ikimiz, iki gözüz.

Memleketim, senin güzelliğin ah!
Bulağı bin bir şiir yakıp,
Zirvesi rüzgârla uğuldayan.
Melodisine eşlik eder gençliğin
Havada yıldız şıngırdayıp...

Her bir yerde ecel saçan ateş yanar,
Ok adam seçer mi, istediğini öldürür.
Yüreğimdeki şu tek dilek:
Değerli ihtiyaçları şikayet ettirmeden,
Gençler ömür sürse keşke rahatça!

ALTI SAPTAR

Col samap attanabız.
Kuyundap celdey uęsa,
Col kısa avtobuska
Kıyırı kık-kık etip,
Col uzak, ömür kısa,
A biz dayım coldobuz...

Tartış kezde mart çaşap
Biz turmuştu bağınttik.
Barçılıkta kaltrap,
Coomarttıktı sağınttik.
Bergen sayın suranat,
Baylık ne mınça sugalak?

Şuu dey tüşöt cürögüm
Aktı kara ceğende.
Tuuday tolkuyt irefim
Karanı ak ceğende.
Bapırıp kalam özümçö
Baarı orduna kelgende.

CETİ SAPTAR

Akıldın uyutkusı,
Oçoktun ırıs-kutu;
Ömürdün suluulugu,
Köñüldün ciluulugu;
Tukumdun ölböstüğü,
Turmuştu kızıl gülü -
Taazim saga ayalzat!

Ümüt kuşu biyikte
Kańça uęsa konbogon.
Kark bolso da baktıga
Cetkenine toybogon.
Kırbuusunan aşırıp
Kuyup tursa tolbogon -
Teşik beleń kem düynö!

Kütkömün, kütköm seni
Bolgondo uluu şaşke.
Aşırıp arzuum saga
Tolgondo ay on beşke...
Cürösün, canım, kayda?
Kün keçtep batıp barat,
Ketildi tolgon ay da...

Balalık çaktı estesem -
Kılaygan toodon kün köröm.
Çertilip tagdır kılında
Al kündön çıkkan bir taman
Col menen ilkip men kelem.
Aldıda sapar sürdöntöt
Aydıńın eç kim bilbegen...

ALTILI MISRALAR

*Yol için atlanıyoruz,
Çok hızlı rüzgâr gibi uğsa,
Yol kısa otobüse
Kenarları ses çıkararak,
Yol uzak, ömür kısa,
Biz ise daima yoldayız.*

*Mücadele anında mertce yaşayıp,
Biz hayata boyun eğdirdik.
Varlık içinde titreyerek,
Cömertliği özlettik.
Verdikçe ister,
Zenginlik niye bu kadar aç gözlü?*

*Cız der düşer yüreğim,
Akı kara yendiğinde.
Bayrak gibi dalgalanır rengim
Karayı ak yendiğinde.
Mutlu olrum kendimce,
Her şey yoluna girince.*

YEDİLİ MISRALAR

*Aklın mayası,
Ocağın, rızkı, kutu,
Ömrün güzelliği,
Gönlün sıcaklığı;
Neslin ölmezliği,
Hayatın kızıl çiçeği,
Saygılar sana hanım kişi!*

*Ümit kuşu yücede,
Ne kadar uęsa da konmayan.
Gark olsa da mutluluğa,
Ulaştığıyla yetinmeyen.
Kenarından taşırıp,
Doldursa da doymayan.
Delik misin, kem dünya?!*

*Beklemiştim, bekledim seni
Olunca öğleden biraz önce.
Sabırsızca hasretim sana
Dolunca ay on beşe...
Geziyorsun, canım, nerelerde?
Güneş batmaya doğru gidiyor,
Kırıldı dolunay da...*

*Çocukluk dönemlerini hatırladığımda,
Uzaktaki dağdan güneşi görüyorum.
Çalınıp kaderin telinde
O güneşten çıkan bir kişilik,
Yoldan yavaşça ben geliyorum.
Önünde yolculuk afallatur,
Azemetini hiç kimsenin bilmediği...*